

متن پرسش

بازخوانی هویت دینی و ملی. محضر طربناک استاد سلام و درود (تمنا و استدعا و خواهش دارم این سوال بنده را با دقتی مضاعف و سعه صدری عظیم مطالعه فرمایید) در موضوع قیامت یک سوال بنیادی مطرح می‌شود و آن اینکه طبق نظر پیامبر اسلام که می‌فرماید (الان قیامتی حاضر) و نظری که صدرالمتالهین می‌فرماید که (دائماً عالم ماده با تبدیل قوه‌ها به فعل، قیامت می‌شود و باز سلسله عالم وجود تا عالم ماده بسط می‌یابد و باز حرکت جوهری و باز فعلیتِ قوه‌های عالم ماده) اما سوال اساسی اینجاست که (یوم تبدل الارض) که قرآن در جاهای مختلف خصوصاً سوره شمس اشاره می‌کند در چه شرایط و حکمت ربوبی اتفاق می‌افتد؟ بالاخره روزی طبق نظر دین اسلام (و نه فیزیک دان های کوانتوم) خورشید خاموش و زمین شکل دیگری می‌یابد. سوال اینجاست آن روز آیا ۱. بشریت به حدی از کمال می‌رسد که زندگی در عالم ماده برایش معنا ندارد و باید بشر آخر الزمانی بدون حضور در عالم ماده در عالم مجرد به زندگی ادامه دهد؟ یا ۲. روحی که در تاریخ سیر می‌کند (سلام بر هگل) به حدی از سیر می‌رسد که ادامه آن سیر در عالم ماده امکان پذیر نیست و باید ادامه سیر در عالم مجرد اتفاق بیفتد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. آری! بر مبنای حکمت صدرایی این‌طور است که بشر در آخرالزمان یا در وجوه انسانی خود و یا در وجوه حیوانی خود کامل می‌شود. ۲. گویا آن روح تاریخی تا ظهور کاملی که برایش پیش می‌آید، جلو می‌رود و ادامه این امر در دنیای دیگر معنا ندارد زیرا «سوار چون که به منزل رسد پیاده شود». موفق باشید